

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Szt.-János-utca 19. sz. I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyösi István társzerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Brassó, Szent-János-utca 19. sz. (új) I. emelet. hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus) Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát. Bécsben: Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelék Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetői irodájában.

Erdélyi magyar Kárpát-egyesület.

Az E. M. K. E. elnökségének következő „Felhívás”-át vettük:

„Az E. M. K. E. igazgató választmánya folyó hó 12-én tartott ülésében kimondta: saját erkölcsi és társadalmi szervezete erejének felhasználásával egy önálló Erdélyrészi Kárpát-Egyesület létrehozatalát. Részletes és beható tanulmány után, minden lehetőség egybevetésével, állapotodott meg abban, hogy az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület az E. M. K. E.-től s minden más létező hazai Kárpát- és rokon egyesülettől külön és önállólag alkossa meg.

A legfőbb indokok erre nézve, hogy míg egyfelől az e téren várakozó nagyszabású tendenciák, ezek természete s személyes érintkezéséből tapasztalva: a közönség hangulata, az ügy érdekében egy külön egyesületet követelnek; másfelől egy az E. M. K. E.-től külön munkáló Kárpát-Egyesület a leghivatottabb arra, hogy országrészünk minden önállóbb polgárát belépésre s ekként az egymáshoz való testvéri közeledésre bírassa, minőre ez egyesületnél kedvezőbb társadalmi találkozóhely ez idő szerint alig kínálkozhatnék. Viszont egy külön egyesületre nézve sokkal könnyebb lesz akár az ez idő szerint Lőcséről igazgatott „Magyarországi Kárpát-Egyesület”-tel, akár a Nagy-Szebenben létezővel, akár pedig mindkettővel való szövetkezés vagy egybeolvadás, a mi pedig előbb-utóbb és pedig — a kérdés természetéből folyólag — merjük állítani, rövid idő alatt, a magyar Kárpát-mozgalom sikere és különösen épen az erdélyi rész érdekében országosan be fog állani!

Épen a jelzett lehetőségre tekintettel bocsátja ki az E. M. K. E. jelen felhívóját és aláírási ívét akként, hogy a cél körülírása és a belépés feltételei, a többi rokon egyesületre való tekintettel, már most a jövőt előlegezhessék. Legelső lépén pedig mindjárt az aláírásnál az egyesület céljainak már most alapvonalaiban minden kétséget kizáró meghatározása, ezt az aláírásnál kötelező program és

a továbbiak alapját képező elvek gyanánt a következőkben összegezzük:

Az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület” célja lesz az erdélyrészi Kárpátok és közti részek feltárása; az erdélyi rész közgazdasági és kulturális fejlesztése érdekében ez országrészben a hazai és külföldi személyforgalom emelése; a közönségnek fürdőinkbe és létesítendő klimatikus, nyaraló és üdülő helyeinkre vonzása; az országrésznek turisztikai szempontból ismeretése; a hegységek, folyók s eddig járhatatlanabb helyek elnevezéseinek helyes megállapítása s törvényes uton biztosítása; hegységeinknek s országrészünknek lehetőleg tudományos szempontból is főleg olyképp leírása, hogy az ekként nyert eredmények, természetes kincseink javára, az ipar fejlődésére a vállalkozó tőke ide vonzása által értékesíthetők legyenek; az általános program keretében különösen az erdélyi részt az anyaállamtól elválasztó belhegyek turisztikai megközelítése és kimívelése; általán az erdélyi rész iránti érdeklődésnek minél szélesebb körben való fölkelése és terjesztése stb.

E célok elérésének egyesületi uton elősegítésére, mely célok kibővítése s eszközeinek meghatározása az alakuló közgyűlés, illetve az új egyesület feladata lesz, ezennel aláírást nyitunk s gyűjtünk és pedig az egyöntetűsége való tekintettel, miként ez a jelzett fennálló testvéregyleteknél van: alapító-tagságra egyszersmindenkorra lefizetett 30 frttal, rendes tagságra évi 2 frttal.

Az aláírási ívek s az összegek az E. M. K. E.-hez, mint alapító anyaegyesülethez f. év végéig küldendők be.

Az E. M. K. E. igazgató választmánya a jelentkező tagokat törzskönyvbe szedvén s a beérkezett összegeket külön takarékpénztárilag kezelvén, a tagokat, mihelyt legalább 100 aláírás együtt lesz, két héttel előre való hirdetés alapján Kolozsvárra alakuló közgyűlésre hívja egybe s addig az alapszabály-tervezetet — mire báró Jósika Sámuel elnökle alatt egy bizottság küldetett ki s miben az E. M. K. E.

viszonya az új egyesülethez szabatosabban is körülírva lesz — elkészítvén, azt ekkor az alakuló közgyűlés elé terjeszti, mely alkalommal külön tisztikarral és választmánnyal az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület önállóság megalakul.

Az E. M. K. E. ekkor az alapszabály javaslat kapcsán átadja a tagok kész törzskönyvét, a bejött összegeket, az ez ügyre vonatkozólag addig gyűlt és rendezett levéltári anyagot és a szükséghez képest az E. M. K. E. ig. választmánya által meghatározandó alakban hozzájáruland az új egyesület más anyagi támogatásához is. Általán az anyaegyesület további befolyása az alapszabályokban lesz körülírva.

A tagoknak az alapszabályok megfelelő előnyöket biztosítandnak.

Nagy és üdvös cél körüli sorakozásra kéri az E. M. K. E. a hazafias társadalom tagjait. Az áldozat csekély, az eredmény, melyet általa mind nemzetgazdasági, mind közjótékonsági, mind pedig testvériségi és nemzeti tekintetből elérni lehet, ki nem számítható!

Kelt Kolozsvárt, az E. M. K. E. ig. választmányának 1890. november hó 12-én tartott ülésében.

Gróf Bethlen Gábor,
elnök.

Sándor József,
főtítkár.

*

Őszinte örömmel üdvözljük az E. M. K. E. ez életrevaló eszméjét, mert a létesítendő Erdélyrészi magyar Kárpát-egyesület úgy a honismeret, mint a testvéries egyetértés mezején rég érzett hiányt van hivatva pótolni.

Mi brassóiak ugyan a legszebb egyetértésben élünk a „Siebenbürgischer Karpathenverein” helybeli fiókjával, számosan vagyunk tagjai és szász testvéreinkkel a legbensőbb összhangban törekszünk ama szép cél megvalósítására, melyet e régi s ügybuzgó egyet írt zászlajára; mégis csak örvideni tudunk, ha magyar hazánkban egy magyar anyaegyesülethez fogunk tartozhatni, ha természeti kincsekkel oly dúsan megáldott bércezes kis hazánk természeti viszonyainak felderítése a magyar tudományosság üdvére fog válni s főleg

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A szabad ég alatt.

(A „Brassó” eredeti tárczája.)

(Folytatás és vége.)

Ez a felfogás pedig nem onnan eredt, mintha a régieknek nem lett volna elég mély és benső érzékük a természet szépségei iránt, mert hiszen az ó-kori költészet és mondakör egész tömegét szolgáltatja ama bizonyítékoknak, mennyire értékelték s fel tudták fogni pl. a tenger szépségét*), hanem egyszerűen onnan, hogy természeti érzékük szűkebb határok közé szorított, itéletük nem volt oly elfogulatlan, izlésük oly tisztult, mint a mai művelt emberé.

A 17-ik század nagy tájképfestői: Ruysdael, Ewerdingen, Salvator Rosa — s utóbb Rousseau**) rázták fel az embert százados egyoldalúságából, de csak a 18. század második felében kezdett

az ember természeti érzéke oda fejlődni, hogy a természet nyújtotta fenség, ha borzalmas is, nem zárta ki többé a szép fogalmát. S ma már minden nemzet irodalma szebbnél-szebb leírásokban bővelkedik, melyek tárgya az alpesi és havasi tájak nagyszerű varázsa.*)

Egészen így voltunk a keret eleven tartalmával, az állatvilággal is. Az állatvilág iránti érdeklődés is eleinte csak a hasznos házi állatokra, a pompás tollazatu, vagy kellemes énekű madarakra, az izletes húsu halak-, rákok és kagylókra terjedt ki, míg a többi, főleg alsóbbrendű állatoktól részint babonás félelem, részint utálat tartotta vissza az embert. — Ismét csak a 18. század irodalmában találjuk az első munkálatokat, melyek a köznapi felfogáson felülemelkedve, az alsóbbrendű és az embernek sem közvetlen hasznát, sem gyönyörűséget nem nyújtó állatokkal önmagukért, szervezetük és életük vonzó jelenségeiért foglalkoznak.

A természeti érzék ilyen kibővülése, sőt alakulása — mint a hogy a 18. század közepe óta

mind határozottabban nyilvánkozik — csak az embernek a természet iránti lényegesen megváltozott felfogásából magyarázható és teljességgel csak a 19. század világnézetében érthető, mely a természetben lelket sejt, a melynek az emberi lélek csak egy része, vagy legalább azzal rokon. A mai felfogás szerint az ember életét ugyanazon természeti törvények szabályozzák, mint akár a kis rovaré, vagy féregé s a lények különféleségében csak ugyanazon természeti erő különböző mértékét és más foku nyilvánulásait látjuk.

Ma már szétfoslott a középkor sötétje s az a sok ezer természetbúvár, ki életét a természet kutatásának szenteli, ki élvezetet s fáradozásaiért gazdag jutalmat talál a természet lényének tanulmányozásában, a legmeggyőzőbb bizonyossága a megtisztult nemesebb és tartalmasabb természeti érzéknek. A művelt közönség is mindinkább több érdeklődéssel fordul a természet mindennemű lényeihez és hova-tovább gyakrabban akad olyan ember, ki a sétatán talált kis bogarat el nem tapossa, hanem felveszi, közelebből megtekinti és tevékenységét is figyelemmel kíséri.

Az okulás és élvezet, melyet a természet nyújt, annál mélyebb, mentől tudatosabb, e tudatos-ságot azonban csak a bő tapasztalat, a tárgyak és jelenségek tüzetes vizsgálata szerezheti meg az embernek; nem szenved azért kétséget, hogy a természeti érzék megtisztulását első sorban a természet;

*) Mily gyönyörű pl. Catullus hasonlata:

»Mint mikor a nap küszöbén kihasad a hajnal,
És reggeli lágy fuvallom enyeleg a habbal,
Felfordul a tengernek tükör-sima színe,
De a hab csak alig-alig ring meg tőle,
És kacagó lágy csevegés a szellőre támad,
A mint a szél erősödik, mindig jobban árad,
S nagy messzire hömpölyögve, csillog biborszínbe,
Úk is ekkép szállingóztak — — — stb.

(Peleus és Thetis lakodalmá. Olcsó Könyvtár 105. sz. Catullus versei, ford. Csengery J. Budapest, 1880. 132. lap.)

**) Nouvelle Héloïse. 1769. I. rész, 23. lap.

*) Lásd pl. R. Baumbach »Zlatorog«-ja bevezető sorait:

»Dir mächtiger Triglav, gilt mein Lied, mein Grüßen!
Drei Häupter hebst du trotzig in die Höh!
Wie jener Gott, nach dem sie einst dich hiessen,
Und jedes trägt ein Diadem von Schnee.
Ich bin umstart von hundert Bergesriesen,
Wenn schwindelnd ich auf deinem Scheitel steh',
Es lacht ein grün Geländ' zu meinen Füßen,
Mich grüßt Italien und die blaue See. — stb.

ha az új egyesületnek sikerülni fog a magyar fajt ez irányu lethargiájából felrázni és a természet megszeretésére reávezetni. Reméljük és hiszszük, hogy majd ha a magyar Kárpát-egyesület mélyebb gyökeret vert s a honismeret és turistika terén eredményeket fog felmutatni, a „Siebenbürgischer Karpathenverein” sem fog attól idegenkedni, hogy egész szervezetével beleolvadjon a magyar egyesületbe. — A nyelv tekintetében nem is lesz nehéz „modus vivendi”-t találni, csak a vezetőség s az egyes osztályok tevékenysége ne maradjon mögötte a német egyetemes eredményes működésének, mert ez esetben a szép multra hivatkozó német egyetemes aligha fogadná el az új magyar egyesület praeponderantiáját.

Itt csak ernyedetlen buzgóság vezethet célra s abban — reméljük — nem lesz hiány!

Belföld.

Országgyűlés. A képviselőház szobaton folytatta a földművelésügyi minisztérium költségvetésének tárgyalását. Az első főszóaló pécskai Gaál Jenő volt, ki főként a phylloxera-vész elleni védekezés kérdésével foglalkozott s polemizált Herman Ottó tegnapi beszédével. Herman Ottó rövid replicája után Szederkényi Nándor fűzte tovább a phylloxera-vitát, melyet a képviselők már fáradt figyelemmel hallgattak. Pap Elek a Tisza-szabályozásról beszélt.

A földművelési budget általános vitája ezzel véget érven, Bethlen András gróf földművelési miniszter szólalt föl; kiterjeszkedett az összes főszóalókra s aztán ismertette amaz intézkedéseket, melyeket a phylloxera-vész ellenében szándékozik tenni. Első sorban elő fogja segíteni a szőlőszövetkezetek létesítését. Gondoskodni fog továbbá, hogy a szőlősgazdák a zöld oltásban kellőleg kiképeztesse; továbbá a szénkénevezés alkalmazását megkönnyíti.

Abban a meggyőződésben él a miniszter, hogy ha minden város és község több áldozatot hozna e téren, úgy eredményesebben lehetne a phylloxera-vész ellen küzdeni. Védelmébe vette azután a miniszter vízügyi adminisztrációját Kaas Ivor báró ellenében s kijelentette, hogy a kormánybiztosi intézményre még mindig szükség van, bár ez csak rendkívüli eszköznek tekintendő. A gazdasági szakoktatás fontosságát hangsúlyozta Bethlen gróf, mert ez által véli az ország általános gazdasági viszonyait emelni. Ez évben három földművelés-iskolát állít fel s rajta lesz, hogy az egész ország behálózassék gazdasági tanintézetekkel. A műbor kérdésében radikális álláspontot foglal el s megoldásnak csak a műborgyártás eltiltását tartja. A külföldre kiküldött egy szakközegét, ki azt jelentette, hogy a külföldön gyártják azokat a borokat, melyeket magyar czégér alatt árulnak; ha tehát a műborgyártást eltiltjuk, úgy a védjegyek oltalma alatt a mi jó borainknak könnyű concurrentiájuk lesz a külföldi szélhámosokkal. A haltenyésztes elhanyagolásának vádjá ellen felhozta a miniszter, hogy a halászati törvény csak egy éve áll fenn s ez idő alatt csak a halászati jog birtokosait

lehetett megállapítani; számos intézkedést tett azonban már is, melyekkel haltenyésztesünket kívánja emelni. Végül kijelentette, hogy ezentúl a földművelési minisztérium működéséről évi jelentést fog az országgyűlés elé terjeszteni. A miniszter beszédét nem csak a szabadelvű-párt, hanem az ellenzék is élénken helyeselte.

Herman Ottó röviden válaszolt a miniszternek s azt vitatta, hogy az összes élelmi szerek hamisításának betiltásáról kellene törvényhozásilag intézkedni.

A képviselőház nov. 17-iki ülésén Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter betérjesztette a lefolyt katonai szolgálati évben vizsgázott egyéves önkéntesekre vonatkozó jelentését. Ezután a ház folytatta a földművelési tárca budgetjének tárgyalását.

Az első vitára a bizományi loistálló szolgáltatott alkalmat, melynek 12,000 frtnyi dotációját a pénzügyi bizottság törölte.

Bethlen András gróf földművelési miniszter a főszóalásokra válaszolva kijelentette, hogy a bizományi loistálló felállítására a proponált 12,000 frtos külön tételen kívül is van más mód s a jövő évre teljesen előkészítvén az ügyet, részletes előterjesztést fog tenni a háznak. Az intézetre főként a középbirtokosságnak nagy szüksége van s a földművelési kormánynak általában kötelessége lótenyésztesünket emelésére minden eszközt fölhasználni, mert a lótenyésztes nemcsak gazdasági életünk egyik kiváló tényezője, hanem védképességünkre is hatással van s e mellett egyik legfontosabb kiviteli cikkünknek képezi. — A miniszter kijelentései általános megnyugtatóst keltettek.

Élénk vita fejlett ki ezután a lóversenyek segélyezésének tételénél. Dániel Ernő előadó közvetítette a pénzügyi bizottság azon óhaját, hogy a kormány a totalisateur-fogadások lehető megszorítása érdekében intézkedjék. Erre Herman Ottó határozati javaslatot nyújtott be, hogy a totalisateur mint szerencsejáték egyszerűen tiltassék be a fennálló törvények alapján. Tisza István azonban megmagyarázta Hermannak, hogy a totalisateur-játékot nem lehet szerencsejátéknak venni, mert annak chanceai nem pusztán a véletlentől függenek.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter kifejtette, hogy a totalisateur, fennálló törvényeink szerint, eltüntetni nem lehet, a mennyiben pedig korlátozni lehetett, azt a miniszter már megtette.

Az árudíjszabás reformja.

A magyar parlamentben ritkán részesült egy működő államférfi zajosabb óvatiókban, mint azok voltak, melyekkel a képviselőház Baross kereskedelmi minisztert, legújabb tarifareformjára vonatkozó nyilatkozatai alkalmából valósággal elárasztotta. Természetesen ritkábban is tette magát a miniszter a tetszésre érdemesebbé, mint ez a bátor reformer, kinek tűzzelleme a tradíciókat nem tekinti s a meglevőt kiméletlenül eltávolítja, hogy helyébe olyan alkotásokat állítson, melyek arra vannak hivatva, hogy Magyarország boldog jövőjének legyenek megalapjai.

A személyforgalom zónatarifája volt a genialis

miniszternek első nagyszerű conceptiója. Oly bravúrral tette magát túl minden orthodox aggályon, mely az egész művelt világ tiszteletét és bámolatát vívta ki számára, és megragadta a kezdeményezést, mely a nemzetközi forgalmi ügy egy új aerájának kezdetét jelenti. Ezt a kezdeményezést, mely Magyarországra terelte minden kultúr nép figyelmét, külföldön úgy méltatták, mint a legmerészebb reformot a penny-postadój behozatala óta s ma már győztesen kezdi magát érvényre küzdeni korszakalkotó hatása az európai continens határain túl is.

Az új reform, melyet Baross az egész parlament tetszése mellett az imént jelentett be, még szélesebb mederben mozog. Tárgya nem csekélyebb, mint az áruforgalom átalakítása: tarifa-revolúció, a melynél nagyszerűbbet és radikálisabbat képzelni sem lehet. Baross áruforgalmunk egyszerűsítésére és olcsóvá tételére törekedett. Az egyszerűsítést az által éri el, hogy a kilométer helyett a myriamétert veszi távolságegységül a szállítási díj kiszabásánál. A tízkilométeres egységtétel egy csapással az eddigi dimenziójának egy tizedére redukálja a jelenlegi tarifarendszer complicatióit. A kilométeres egységtételnél a szállítási költségek számításának módja olyan nehézkes és zavart volt, hogy még jártas tarifaszámítók sem tudták már magukat tájékozni a díjszabási füzetek számerdőiben. A reform által a tarifarendszer annyira egyszerűsítetik s áttekinthetővé tétetik, hogy most már maga a szállító közönség nehézség nélkül képes lesz a szállítási díjakat kiszámítani. A mi a második szempontot, az olcsóbbá tételt illeti, Baross az új személydíjszabás körül szerzett tapasztalataiból vett tanácsot és gazdasági viszonyaink helyes méltatásában szigorú különbséget tesz a közeli és távoli forgalom közt. A közeli forgalom dolgában úgy gondoskodik, hogy minden egyes kocsiszállítmányért a minimalis tételt 6 frtról 4 frtra szállítja le, továbbá a kezelési illetékek is felnyire leszállítatnak. A távoli forgalomnak pedig 200 kilométernyi távolság az alapja; ezen távolságig egy szállítási tétel van, ettől kezdve a növekvő távolsággal csökkenő árszabás lép érvénybe, úgy, hogy ezentúl nagy távolságokra az áruszállítás annál olcsóbbá kerül, minél nagyobb a távolság a feladási és rendeltetési hely között. Egész kocsisrakományoknál, tehát azoknál, melyek földművelő államokban a legfontosabbak, hasonló alaptétel érvényes, csak hogy itt 3 részre oszlik a díj, a szerint, a mint a szállítás 200, vagy 200-tól 400-ig, vagy végül 400-on felüli kilométernyi távolságra történik.

Nagy vonásokban ez díjszabásunk új reformja, a mint azt Baross élénk állította. Az újítás hordereje megbecsülhetlen. Három cél lesz a reform által elérve. A díjszabás egyszerűsítése által megmenekül a közönség oly tévedésektől, melyek kárral járhatnak reá nézve; minden feladó ezentúl maga ellenőrizheti a felvevő hivatalnok számítását. Az olcsó közeli forgalom létesítése lehetővé teszi az intensív árumozgalmat a falvakból a városokba, melyeknek piacain jövőre a terményeknek hatékonyabb felraktározása lehetséges. A távoli forgalom alacsony tarifával s a távolabb fekvő országok részére érdekeinek különös figyelembe vételével dús áldást hoz az ország déli és éj-

tárgyak s lények rendszeres gyűjtése és a velük való beható foglalkozás mozdította elő.

A természet megismerésének ez az egyedül helyes útja s bizonyára öröndetes jelenség, hogy manapság már nem csak a szakember foglalkzik rendszeres gyűjtéssel, hanem a művelt lelkű közönség sorából is sok hivatalnok, gazda, iparos, lelkész és sok más ember, a szabad természet ölen, egy vagy más állatsoport gyűjtésével tölti szabad óráit. Nagyon helyesen, mert nem a legélvezetesebb s legnemesebb foglalkozások egyike-e a természeti tárgyak rendszeres gyűjtése?

Ki ne tudná, hogy az ember gyűjtés közben nagy területeket jár be, — a síkon elő-hátra, hegyen fel, a völgybe le; a bogarász megemeli a köveket, megkopogtatja a fákat, megrázogatja a bokrokat; a fűvész növényeket ás; a csigász megmássza a legmagasabb bérzetet, hogy annak sziklafalán apró kedvenceit gyűjthesse stb. stb.; s a járás-kezés, hajlás, mászás, észrevétlenül erősíti, edzi a testet. Nem érzi az ember a fáradságot, mert meleg érdeklődés, kedvencei eszméi kalauzolják tevékenységében.

Tágul a tüdő, feszül az in, emelkedik a közérzet; az ember érzi az erő lüktetését s boldogítja a tudat, hogy nemes célokat szolgál vele. Hány halovány ifjú s erőtlen férfi nyerte vissza teste rugalmasságát a bércek balzsamos légkörében; hány ifjú életet lehetne megmenteni, ha a dohos négy fal közül, vagy

a társas helyek füstös légköréből a felséges természet ölére lehetne csalni?

Ám a gyűjtő nem jár gondatlanul; folyton éber, folyton kutató, semmi sem marad rejtve szemei előtt. A harmatos rét sokszínű virágai között ép úgy feltalálja a kis bogarat, mint a meredek szikla mohos tövében, a fa hámló kérge alatt, vagy a szárazos fenyvek szürke zuzmósakálán. Így élesbedik a látás, edződik a tájékozás, a megkülönböztetés tehetsége, gyarapszik a formaérzék s gyökeret ver a tér különböző viszonyainak helyes képzete.

Mondjam-e, hogy az anyatermészet az ő ezernyi teremtményével, a kedély nemesítésének leghathatósabb iskolája? Mily végtelen örömet szerez az észlelet maga, mily benső megelégedés melege árad szét lelkünkön, ha valamely életjelenség, tartózkodás, vagy egyéb természeti sajátosság — addig hiába kutatót — okát sikerült fölfedeznünk, vagy csak egy addig nem látott jelenséget megpillantanunk! A természet oly sok örömet nyújt a vele foglalkozónak, hogy annak ölen az ember elégedetlen nem lehet. Már pedig aki elégedett, kinek az örömrözegségig szíve húrjain, azt messze kerülnek a rosszgondolatok s az ember nemtelen indulatai, annak kebelében béke és szeretet honol. A ki egyszer megszerette a gyűjtést és gyűjtött tárgyait az többé soha sem képes arról lemondani s bárminő életviszonyok között a gyűjteményével való foglalkozás lesz legkedvesebb szórakozása. Tá-

gyai apró lényei iránt taplált szeretetét azután átviszi embertársaira is s a ki a természet jelentéktelennek látszó lényeit megbecsüli, mennyivel inkább tisztelni fogja embertársait, kik oly sokkal magasabban állnak az ő apró kedvenceinél? A természet igazi barátja nem lehet rossz ember!

Sőt még a beteg kedélyre is jótékonyan hat a természet tárgyaival való foglalkozás. A szabad természet nyugodt bájai, a tudás vágyát sarkaló jelenségek lecsendesítik a zaklatott kedély hullámain; a teremtmények megragadó életmozzanatai egészen elfoglalják az ember esztét, szívét. Az ember előbb megnyugszik, utóbb feled s a megadástól csak egy lépés a megelégedés. A természet sokat pótol, a mit a sors s az emberek megtagadtak tőlünk.

Valaki azt gondolhatná, hogy a ki egész lelkével belemélyed a természetbe, az talán érzélgőssé, vagy — a másik végletbe csapva — embergyűlölővé válik... Mily tévedés!

Tagadhatatlan, hogy a természet minden igaz barátjának melegen érez a szíve, de érzelmeit épen a természet ismerete szabályozza és megtanítja — minden körülmény között a helyes mértéket alkalmazva — azokon uralkodni.

E mellett a természettel való foglalkozás az értelmi tehetségekre is termékenyítő hatással van; a természetbúvár megfigyelő és széttagoló tehetsége sokkal élesebb, mint más emberé. S ez nem is lehet

szaki peripheriára, mivel azoktól s azokhoz oly olcsóvá teszi az áruszállítást, hogy például Erdély és Felső-Magyarország csak ezen új díjszabás által lesznek majd beillesztve a világforgalom hálójába.

A kereskedelemügyi ministert melegen üdvözljük új reformtettéért; Magyarország büszke lehet rá, hogy gazdasági érdekeinek egy nagy complexumát Baross gondozása alatt lenni tudja. Az új eszméket az ország specifikus közgazdasági viszonyaival összhangba hozni nagy és nehéz feladat volt s e problémát szerencsés éleslátással oldotta meg a vasminister.

NAPI HIREK.

Dalestély. Dalárdánk folyó hó 22-én (szombaton) tartja ez évi második rendes dalestélyét a „Nro 1” nagytermében. A dalok gyöngyeiből összeállított műsort már mult számunkban közöltük, — ezuttal pedig ujjal felhívjuk a t. közönség figyelmét, osztatlan pártolásra méltó dalárdánk eme rendkívül élvezetesnek ígérkező estélyére.

Hangverseny. A városi zseakar folyó hó 21-én (pénteken) az „Európa” szálló nagytermében hangversenyt rendez.

Vadász-szerencse. A feketehalmi erdőben f. hó 16-án tartott vadászat alkalmával Rheindt Albert a helybeli ág. ev. főgymnasium tanára, egyetlen, jól irányzott lövéssel egy körülbelül 4 éves medvét lőtt. A kizsigerezett állat 80 kilót nyomott.

A **szépítő-egylet** Alesius Oszkár városi tanácsos elnökle alatt f. hó 16-án közgyűlést tartott, melyen határozatba ment, hogy a Czenk kisebbik csücsa alatt levő „Apácza-barlang” alapja 15 négyzetméternyre s magassága 2.5 méternyre fog megnagyobbíttatni. Ezenfelül a barlang szája előtt 24 négyzetméter területű terrasse készül, mely alkalmas földélléll ellátva, a barlanggal együtt, védelmet nyújt majd a Czenk esőlepte látogatóinak. — E határozattal a szépítő-egylet nemcsak elevenen létező belső életének adja nyilvánulását, de bizonyára hálára kötelezi a kirándulást kedvelőket s a városunkban évente megforduló számos idegent, kik — köztudomás szerint — elsőbbséget is a Czenk csücsát szokták felkeresni s eddig a nap heve, vagy a hirtelen támadt nálunk gyakori zápor elől nem találtak menedéket. Óhajtható volna, ha a derék szépítő-egylet valahogy módját tudná ejteni, hogy a rendbehozott „Apácza-barlang”-ban néminemű frissítő is kapható legyen, később pedig rendes vendéglővel szereltesse fel.

Szalutálunk. A kalap levevése ellen Brassóban megindult mozgalom Bukarestben is visszhangra talált. A „Bukarester Tagblatt” ugyanis felszólította olvasóit, hogy Brassó példáján tanulva szüntessék meg a kalapemelést. Kezdeményezőnek a bukaresti német tornaegyletet hívja fel. — A brassói közönség most már hódol is a reformnak. Az első, ki a reform hívének vallotta magát Brennerberg Ferencz polgármester volt. Ő köszönt Brassóban civil létére először katonáson. Remélik, hogy más hivatali főnökök és egyletek reprezentánsai szintén követik a jó példát és így a cél-

másképp, mert a míg az ember gyűjtött tárgyait kellőképpen kikészíti, meghatározza, szerkezetüket tanulmányozza, vagy életviszonyaikat figyelemmel kíséri, azalatt az értelmi tehetségek szigorú, de hálás iskoláján megy keresztül. A munkásság azon sokoldalú láncolata, melyen át kell esnünk, míg a gyűjtött tárgyról elmondhatjuk ezt a kicsi szócskát: „ismerlek” — az értelmi tehetségek szakadatlan művelése. A pontos megfigyelés, az összehasonlítás és osztályozás tehetségeinek megalapja a természetvizsgálat!

A kutatás ösvénye — igaz — gyakran nagyon fárasztó, teljes odaadást s még több kitartást igényel; ám útközben a legnemesebb öröm s a tudás legszebb gyümölcsei mosolyognak a kitartó vándorra. Szeressük és tiszteljük tehát a természetet; szeressük önmagért, igazságaért és sz. pségeiért és tiszteljük azon mérhetlen hatalmáért, mely a test, a kedély s az elme nemesítésének oly dús forrása.

De rokonszenveinkre méltók azok az egyesületek is, melyek a természet megszerettetésén fáradoznak, mert módot és eszközöket nyújtanak arra nézve, miként férkőzhetünk a legkellemesebb, legélvezetesebb módon a természet kincseihez és szépségeihez; feltárják, járhatóvá teszik a megközelíthetetlen tájakat, kalauzokkal, utbaigazítással szolgálnak s az egyesületi kötelék melege által ösztönösnek a tevékenységre.

Most van alakulóbn az „Erdélyrészi Kárpát-egyesület” Kolozsvárt; erős a bizodalunk, hogy mindenki sietni fog annak zászlaja alá sorakozni! — My.

szerűséget nem nélkülöző reform mihamar megszo-

Ujabb adakozás a csángó szoborra. Vajna Gábor Dr. 2 frt; Harmath Lajos 1 frt; Rombauer Emil 10 frt; Molnár János 1 frt; B.-ujfalusi közs. előjáróság 3 frt., összesen 17 frt. — E lapok idei 127. számában ki volt mutatva 242 frt. 61 kr., a mostani 17 frt-al együtt az adakozások főösszege 259 frt. 61 kr. — Az adakozóknak szíves köszönetet nyilvánítt és tovább hazaírt adományokat elfogad Koós Ferencz, kir. tan. tanfelügyelő. — Brassó, 1890. nov. 18-án.

Az erdélyrészi Kárpát-Egyesület megalakulásának híre a közönség körében a legnagyobb rokonszenvennel találkozott írja a „Kolozsvár”. Az első gyűjtőnap Kolozsvárt első nap délelőtt 25-én irtak alá alapítókul és rendes tagoknl. Az egyesület a gyűjtő-íveket imár szétküldte az összes főkválasztmányokhoz és törvényhatóságokhoz. Az alapszabályok elkészülvén pár nap múlva egybeül az erre kiküldött bizottság s az iverk visszatértevel a lehető legrövidebb idő alatt megtörténhetik a megalakulás. — Kapcsolatban ez intézkedésekkel közöljük azt a gyakorlati és leggyorsabban s leghelyesebben célhoz vezető intézkedést, mely szerint Erdélyrészi leírása a főkválasztmányok útján minden vármegye területére vonatkozólag egy-egy erre hivatott megyei férfiú kéri-
tik föl kiknek leírása azután, egy központi köz által egybeszerkesztve az Emke költségén országrészünk első kalauzául kiadatik.

A gellérthegeyi citadella. A király ő felsége, mint értesülünk, megengedte, hogy a gellérthegeyi citadella felhagyassék s hogy erre vonatkozólag a tárgyalások megindíttassanak. A pénzügyminiszter ezt azzal az értesítéssel hozza a főváros tudomására, hogy az ügyet Láng Lajos államtitkár elnökle alatt, vegyes bizottságilag kívánja tárgyalni.

A német nyelv a hadseregben. Brünnből írják: A tartománygyűlés szombati ülésében megkezdtek a költségvetés általános tárgyalását. Zacek, a jobbpárt vezérszónoka tagadta, hogy szükség volna a német nyelv teljes ismeretére a hadseregben, valamint tagadta a szükségességét annak is, hogy a német nyelv állami és birodalmi nyelvvé nyilváníttassék, a mihez a szlávok hozzájárulni soha sem fognak. Jannsechka udvari tanácsos Kellus ellen fordult, a ki a végett, hogy az egy éves önkétesek közül állítólag 20—40 bukott meg a német nyelv nem tudása miatt, azt a vádat emelte a hadügyminister ellen, hogy a delegációban e tekintetben adott ígéreteit nem tartotta meg. A szónok a vádat, mint teljesen alaptalant, visszautasítja.

A honfoglalás éve. Salamon Ferencz történet-tudósunk a honfoglalás évének meghatározása közben egy csillagászati följegyzésre akadt. A bolgár hadjárat ugyanis közvetlenül a honfoglalás előtt volt, a bolgár hadjáratról pedig Georgius Monachus azt írja, hogy akkor, (a bolgár hadjárat megkezdésekor) „napfogyatkozás állott be, úgy hogy éjjel lett a hatodik órában és a csillagok megjelentek”. Salamon e följegyzésre még 1883-ban figyelmetette dr. Lakits Ferenczet és fölkérte, hogy számítsa ki, mely időben lehetett az említett napfogyatkozás. Lakits 7 évi munka után most közli kutatásának eredményét a „Természettudományi Közöny”-ben. Lakits a 886. évtől 896-ig előfordult 21 napfogyatkozást vette megfigyelési tárgyává s azt kereste, hogy melyik volt az a napfogyatkozás, mely az időben Byzanczban a napnak hatodik órájában, tehát déli 12 óra körül érte el teljességét. Ez a fogyatkozás a számítások szerint 891. augusztus 8-án lehetett, mert akkor sötétült el a naptányér 90%-a épen déltájban. A többi fogyatkozás részben csak részleges volt Byzanczra nézve, részben pedig nem is volt látható. Ez adatok tehát azt mutatják, hogy a bolgár háború 891-ben volt s ennél fogva a honfoglalás csak ezután történhetett meg az egykoru följegyzések szerint. Nincs tehát igazuk azoknak, a kik azt állítják, hogy a magyarok e házában 889-ben jelentek meg először.

A megrendezett szerviták. Bécsből jelentik: A szervita-rend generálisa a szerzet magyarországi házainak dekrétumot küldött, melyben felszólítja a rend tagjait, hogy szorosabban alkalmazkodjanak alkotmányukhoz. A dekrétum főleg a ruházattal, a klauzurával és a lelki gyakorlatokkal foglalkozik. Megköveteli, hogy úgy az áldozó papok, mint a fráterek mindig szerzetesi ruhában járjanak, nemcsak otthon, de ha utaznak is. Eltiltja a vendéglők és színházak látogatását és sürgeti, hogy a lelki gyakorlatokat a régi forma szerint folytassa a rend. E dekrétum csak kezdete a jövő nyáron történendő reformoknak, melyeket most tárgyal egy bizottság és nemsokára Rómába küld, jóváhagyás végett.

Orth János. A linezi „Tagespost” a következőket írja: „Épen most kapjuk az öröndetes hírt, hogy Orth János anyja, Antonia toscanai nagyhercegné Gmundenben, tegnap arra a hozzáérkezett táviratra, hogy fiát, Orth Jánost fölhalálták, a gmundeni plébániatemplomban háládó istentiszteletet tartatott.” Egy másik bécsi lap híre szerint a linezi újság értesítése tévedésen alapszik. Az ősz nagyhercegné nem háládó, hanem könyörgő istentiszteletet tartott, hogy fia ismét előkerüljön a távol tengerekről. Egy harmadik bécsi lapnak azonban azt sürgönyzik Piehlből hogy ott elterjedt hírek szerint a „Sant-Margherita”-t erősen megsérült állapotban megtalálták, Orth János a hajón van, s teljesen jólérzi magát.

A földrajzi társaság Lóczy Lajos elnökle alatt, nov. 13-án felolvasó ülést tartott. Halász Ignác dr. egy a lapokról szóló etnographiai munkából olvasott fel egy részletet. Leírja, miként töltött nyolcz napot a Szalztugen hegységben élő déli lappok sátraiban. Három lapp család lakik ott kúp-alaku sátrakban. Keskeny, alacsony nyilas képezi az ajtót, melyet fadarabokkal kipeckelt vászonnal takarnak be. A sátor tetején gömbölyű nyilas van, ezen szabadul ki a füst és árad be a világosság. A sátor közepén van a tűzhely, melyen egész nap lobog a tűz. A tűzhelyen kívül eső helyet nyir-és fenyőgallyakkal hintik be, s ott ülnek és alusznak a sátor lakói. A lappoknak nyáron legfőbb foglalkozásuk a rénszarvas tehének fejése. Naponta kétszer haza hajtják a nyáját s egy bekerített helyre terelik. A fejésre kiszemelt állatot 30—40 lépérről szarvaikra vetett hurkos kötéllel fogják meg, aztán fához kötve megfejjik. Körülbelül 250 tehenet fejnek meg egyszerre, egy-egy szarvastól legfőljebb egy deciliternyi tejet kapnak mely, oly sűrű, hogy csak vízzel vegyítve iható. Meleg ételük két-féle van, tejbe főtt liszt és kávé, melyet napjában ötször is isznak. A lappok ruházata csónak alaku boeskor, magyar szabásu nadrág, egyformán elől nyitott kabát és kup alaku sapka. Inget, harisnyát nem ismernek. A lappok ez őseberi fokon álló életmódjával nincs egyforma arányban műveltségi állapotuk. Az öregeket kivéve 9—10 éves koruktól kezdve mindnyájan tudnak írni-olvasni. A svéd kormány vándor tanítókat tart számukra a hegységben. A lappok termete általában kicsiny. Korán megöregsenek, kivált az asszonyok, a kik 40 éves korukban 70 éveseknek látszanak.

Személnküli gyermek. Cannesban egy környékbeli bérőnek a neje fia gyermeket szült, melynek nincsenek szemei. Anya és gyermek igen jó egészségnek örvendenek.

Párnák papirosból. Angliából jelentik, hogy ott a papírt párnák készítésére használják. E célból ugyanis a papirost egészen apró, körömnagyságu darabokra tépik, melyekkel megtömik a párnahéjakat. Ily vánkossok igen hűvösek és nevezetesen meleg éjjel alatt válnak be kitűnően. Azonkívül kórházakban is használják már. Újságpapiros azonban nem ajánlható töltelék gyanánt, mivel szaga jobbadára kelletlen. Mentől finomabbra vágják vagy tépik a papirost, annál könnyebb és kellemesebb lesz a vele megtöltött vánkoss.

Apróságok.

(A tyukok foga.) Egy tudós tanár az ételek megválogatásáról híres volt. Egy barátja kérdése tőle: ugyan miről ismeri fel a különbséget vénebb és fiatalabb tyukoknál?

— A fogakról! — felelé a tanár.
— A fogakról? Hiszen a tyuknak nincs foga.
— Az bizonyos, de nekem van!

(A z utcán.) Két jó barát találkozik. Az egyik őszinte érdeklődéssel kérdi:

— Hogy van a feleséged? hogy néz ki?
— Nem tudom, nem láttam már tíz év óta.
— Hogy lehet az?
— Egyszerűen: festi magát.

(A clubban.) Egy úr beszélgetés közben egyszerre iszonyu krákogást viszen végbe.

— No, mi az, mi baja van?
— Ah, tiringettél! a tüzes végével tettem a számba a szivaromat.

— Oh, — felelt a kérdező megfontolással, — az nagyon kellemetlen, különösen, ha az ember nincs rá elkészülve.

Irodalom.

Mikép vélekednek elsőrangú orvosi capacitásaink Koch dr. epochalis fölfedezéséről: ezzel foglalkozik „A Hét” legújabb számának egy tekintélyes része. Nem valami száraz tudományos czikk ez. Bródy Sándor írta, a kitűnő novellista és úgy is olvastatja magát, mintha egy csodálatos elbeszélés volna. A megin-

tervölt capazitások ezek: Kétli, Fodor, Stiller, Korányi és Petrik tanárok. A tudóvész, a gümőkör meggyógyíthatásának kérdése az utolsó 48 órában minden mást háttérbe szorított. Ez „A Hét” legnagyobb actualitása. A novellistikus részben Tolnay Lajos, Justh Zsigmond, Kiss József, Palágyi stb. szerepelnek. A címlapon Gyarmathy Zsigáné pompásan sikerült arcképét találjuk és szellemes csevegést az ő házatájáról.

„A Hét” előfizetési ára egész évre 10 frt, fél-évre 5, frt negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetési pénzek „A Hét” kiadóhivatalába: Magyar Tudományos Akadémia palotája, Budapest, küldendők.

Pályázat. A „Magyar Ifjúság” című képes heti lap a serdültebb (10—16 éves) mindkét nembeli ifjúság számára a következő pályázatot hirdeti: Kiváncsok! 1) egy rövidebb, 3—400 soros ifjúsági elbeszélés; 2) egy ugyanolyan terjedelmű ismeretterjesztő cikk bármely tudomány köréből. Mindegyik dolgozat jutalma 100 frank aranyban. A pályaművek december 10-ig a lap szerkesztőjéhez: dr. Radó Antalhoz küldendők (Budapest, Károly-körút 15), ki a pályadíjakat december hó 24-én fizeti ki.

A míg él, barátja marad a „Képes Családi Lapok” című szép irodalmi, ismeretterjesztő, képes hetilapnak, a ki gazdag tartalmával, gyönyörű képeivel megismerkedett. E lap előfizetési ára egész évre 6 frt, fél-évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

A legújabb (46-ik) szám következő változtatással jelent meg: „Ne ölj” (Válasz Tolstoj „Kreutzer Sonatá”-jára. Galitzyn Dmitry herezeg kéziratából fordította: Brankovics György.) — Madách Imre emlékezete. Pajor Isvántól. — Szerlem és boszu. (Elbeszélés. Paál Gyulától. — Csöndes xéniák. (Költe-

mények. Révész Ernőtől. — A negyedik színház. (Elmefuttatás egyről és másról.) Váradi Antaltól. — Valtózekony szívek. (Vig elbeszélés.) Husz Lajostól. — Államférfiak kátéja. (Mazarin bibornok naplója szerint. Latinból fordította: Prély István.) — Mindenfélék. A hét tükre. Tölgyesi Mihálytól. Képeinkhez. Irodalom és művészet. Hymen.

Képek: Madách Imre arcképe. — A zárda konyhájában. — A reggeli. — Regénymelléklet: Egy család démona. (Eredeti regény.) Irta Mericzay-Karossa Irma.

Közzgazdaság.

A Szerbiával üzleti összeköttetésben álló körök értesítetnek, hogy a brassói kereskedelmi és iparkamara kivatalos úton Pantelic János belgrádi elhalálozásáról értesült. Az elhunyt számos magyar cézeget képviselt; irodáját Stojanovic Markó vette át.

Kereskedelmi tudósítók a Balkán-félszigeten. Baross Gábor kereskedelemügyi m. kir. minister a hazai kivitel emelése és szorosabb üzleti összeköttetések létesítése érdekében a keleten és különösen a Balkán-félsziget fontosabb kereskedelmi helyein állandó kereskedelmi tudósítók kinevezését határozta el, kik ebbeli minőségükben a kereskedelmi muzeum közgei.

A tudósítók feladata különösen: iparosainkat és kereskedőinket érdeklő minden fontosabb mozzanatról, piaci viszonyokról, árlejtésekről stb. jelentéseket tenni; az ottani szükségleti cikkek mintáit beküldeni; saját kiállítóink készítményeit a keleten megismertetni és azoknak piacot szerezni; ottani cégek hitelviszonyairól értesítéseket adni, továbbá fogyasztási, vám- és forgalmi kérdésekben felvilágosítást nyújtani. A szervezési szabályzat alapján a kereskedelemügyi minister Back Hermant, az Orosdi és Back konstantinápolyi nagykereskedő cég tagját a kereskedelmi muzeum konstantinápolyi állandó tudósítójává nevezte ki.

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások.

Budapest felé: vegyesvonat reggel 4 órakor; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonat reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvonat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonatérkezések.

Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvonat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől: gyorsvonat délután 2 óra 13 perczkor; személyvonat este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvonat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeárlól.

SÜKETEKNEK!

Egy személy, ki egyszerű háziaszer által 23 éves süketégből és fülzúgásból kigyógyult, hajlandó e szerleírását német nyelven megkeresésre bárkinek ingyen megküldeni. Czim: *Nicholson J. H., Bécs, IX. Kolin-utca 4. sz. a.* (293) 8—52

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. november hó 20 án.

Román papirpénz à 20 frank	9.12	vétel	9.15	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9.08	„	9.12	„
Napoleon'd'or (aranypénz) . . .	9.13	„	9.16	„
Török lira	10.44	„	10.48	„
Arany	5.40	„	5.44	„
Orosz papirruble	136.—	„	138.—	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)
Laptulajdonos: Harmath Lajos.

H I R D E T M É N Y E K.

14491.—1890.

(36) 1—1

Hirdetmény.

Ezennel köztudomásra hozatik, miszerint a Honterus-rét fölött levő Hulle-Scurte és Putrere idei vágásból származó 22 alakból. 495 drb. gömbölyű fából és 44³ méter tartalomból álló tölgy-haszonfa s ezenkívül 244 drb 83.353³ méter tartalmu meghámozott gömbölyű fa f. évi december hó 1-én délelőtti 11 órakor a városi erdészeti hivatal hivatal-helyiségében ajánlati úton kifog adatni.

Ajánlattevők felhivatnak, miszerint a 30 forint bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt ajánlataikat a nevezett nap délelőtti 10¹/₂ óráig az erdészeti hivatalnál nyujtsák át. Az ajánlatoknak azon nyilatkozatot kell tartalmazniok, hogy az ajánlati és feltételek ajánlattevők előtt ismereteseek.

Brassó, 1890. november 15.

A városi tanács.

Sz. 1979.—1890. tllkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kőhalmi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy mohai Csiki József végrehajtónak mohai Fogarasi Lázárné szül. Babos Franciska végrehajtást szenvedő elleni 300 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kőhalmi kir. járásbíróság területén lévő, a mohai határon fekvő, a mohai 585. számú telekjegyzőkönyvben az A + 380a/5, 524, 570, 571, 835, 1653/1, 2025, 4818/2, 2198a/7, 1892, 2595, 3022, 3711, 3714, 4275, 22. és 23. helyrajzi számú és Fogarasi Lázárné szül. Babos Franciska tulajdonánál bejegyzett ingatlanokra az árverést 863 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 9-ik napján délelőtti 10

órákor a Moha község házánaál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, — vagy 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőhalom, 1890. szeptember 20.

A kir. járásbíróság m. telekkönyvi hatóság.

Bod,

(23) 3—3

kir. járásbíró.

2060.—90.

(39) 1—2

Hirdetmény.

Brassó város árvaszéke mint előjáró hatóság részéről az 1887. évi XX. t.-cz. 250. §-a értelmében ezenel közhírré tétetik, miszerint az 1890. évi nov. 9 én elhalt Burghardt elvált Györbíró Theresia asszony örökös képviselőjének önkéntes kérése folytán a hagyatékot képező ingóságok edények, butorok stb. 1890. november 24 és esetleg a következő napokon, mindenkor d. e. 9—12 és délután 2—4 órakor Ó-Brassó, Hosszu-utca 84 (új) házszám a. azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen eladatni fognak.

Brassó, 1890. november 19.

A városi árvaszék.

440.—1890.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kőhalmi j. bíróság

által garati *Lup Josif* javára szász-budai *Bether János* s társai ellen 172 frt. 81 kr. tőke, ennek 1889. évi december hó 10. napjától számítandó 8 %-os kamatai és eddig összesen 22 frt. 22 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával *Bether János*, *Walesch György* és *Kurtza Lázártól* bíróság lefoglalt 472 frtra becsült lovak-, szarvasmarhák- és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak

Mely árverésnek a kőhalmi kir. járásbírósa 2823/590. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Szász-Buda község házánaál leendő eszközölésére 1890-ik évi november hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a

értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előtérvezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kőhalom, 1890, november hó 9.

Zachariás

(35) 1—1 kir. bírósági végrehajtó.

MÁRIACZELLI
hashajto labdacso

(pilulae laxantes mariaz.)

Ártalmas anyagoktól mentes, kellemes
segéd-szerest székelésnél, dugulásnál és az
ebből keletkező bántalmaknál, miről a nagy
kedveltség, széles körű elterjedtség és nagy
mennyiségű orvosi rendelés tanusodik. — Gyors
és szelíd hatása csikarás-és fájdalommentes.
A mellettes védjegy a valódiság bizonyítéka.

Egy doboz ára 20 kr., Egy tükercs 6 dobozzal 1 ft. A pénznek
előleges beküldése mellett, bérmentes postai szállítással együtt egy
tükercs ára 1 ft. 20 kr., 2 tükercs 2 ft. 20 kr., 3 tükercs 3 ft. 20 kr.

BRÁDY C. gyógyszerész, Kremserben (Morvaország).
Az alkotó résznek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárakban kaphato.

ADOK

48,000 liter tisztán kezelt saját termésű

Rizling, Sauvignon

és

ASZTALI BORT

1879-től 1888-iki termés

tömegesen, de egyes hordonként is,
hordóval vagy a nélkül

jutányos árban.

Bucher Miksa,

Maros-Vásárhelyt.

(28) 3—3

Butor üzlethelyiség-változás.

Alólírott értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy butorüzletemet a **Kapu-utca 48. sz.** alatti saját házamba helyeztem át, a hol mindenemű butorokkal a legjutányosabb árért szolgállok.

Teljes tisztelettel

1) 6—10

PAPP FERENCZ.